

Динаміка епідеміологічних показників туберкульозу в Республіці Молдова в різні періоди та під час епідемії COVID-19

Е.В. Лесник¹, Л.Д. Тодоріко²

1. Державний університет медицини та фармації ім. Ніколае Тестеміцану Республіки Молдова, м. Кишинів, Республіка Молдова

2. Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

Конфлікт інтересів: відсутній

ОБГРУНТУВАННЯ. Другою віхою розробленої Всесвітньою організацією охорони здоров'я стратегії подолання туберкульозу, яка має бути досягнута 2025 року, стало зниження захворюваності на 50 % і абсолютної кількості смертей на 75 % порівняно з рівнями 2015 року.

МЕТА. Встановити динаміку основних епідеміологічних показників туберкульозу в Республіці Молдова протягом різних періодів, включно з періодом пандемії COVID-19, у межах проспективного лонгітудного дослідження.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ. У проспективному дослідженні порівнювалися статистичні показники туберкульозу: глобальна захворюваність, поширеність і смертність, опубліковані в інформаційній системі моніторингу й оцінювання (SIME TB).

РЕЗУЛЬТАТИ. Глобальна захворюваність знижувалася з 2015 по 2020 рік, а потім зросла з 56,68 на 100 тис. населення 2020 року до 66,34 на 100 тис. населення 2024 року (підвищення на 17 %). Аналіз поширеності виявив значні зміни між періодами 2015-2019 та 2020-2024 років: з огляду на загальну частоту всіх типів випадків, локалізації та мікробіологічного стану було встановлено, що у 2015-2019 роках загальна кількість випадків туберкульозу зменшилася з 4056 у 2015 році до 3186 у 2019 році, причому поширеність знизилася зі 100,55 до 79,31 на 100 тис. населення, тоді як у 2020-2024 роках загальна кількість випадків туберкульозу ще більше знизилася – з 2220 у 2020 році до 1589 у 2024 році, а поширеність упала із 71,54 до 54,45 на 100 тис. населення. Смертність від туберкульозу 2020 року становила 5,2 на 100 тис. населення (207 випадків), 2021 року – 6,5 на 100 тис. населення (199 випадків) зі зниженням на 3,9 %. У 2022 році рівень смертності становив 6,7 на 100 тис. населення (207 випадків), у 2023 році – 3,1 на 100 тис. населення (125 випадків), у 2024 році – 2,2 на 100 тис. населення (99 випадків).

ВИСНОВКИ. Тенденції поширеності туберкульозу та смертності від нього свідчать про загальне покращення контролю цієї хвороби в Молдові за останні десятиліття, зі значним зниженням останніми роками. Збільшення глобальної захворюваності на 17 % протягом періоду пандемії COVID-19 підсвітило проблеми в боротьбі з туберкульозом у країні, вказуючи на потребу посилених утречань для того, щоби змінити цю тенденцію й узгодити з глобальними цілями щодо подолання хвороби.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: туберкульоз, показники, COVID-19.